

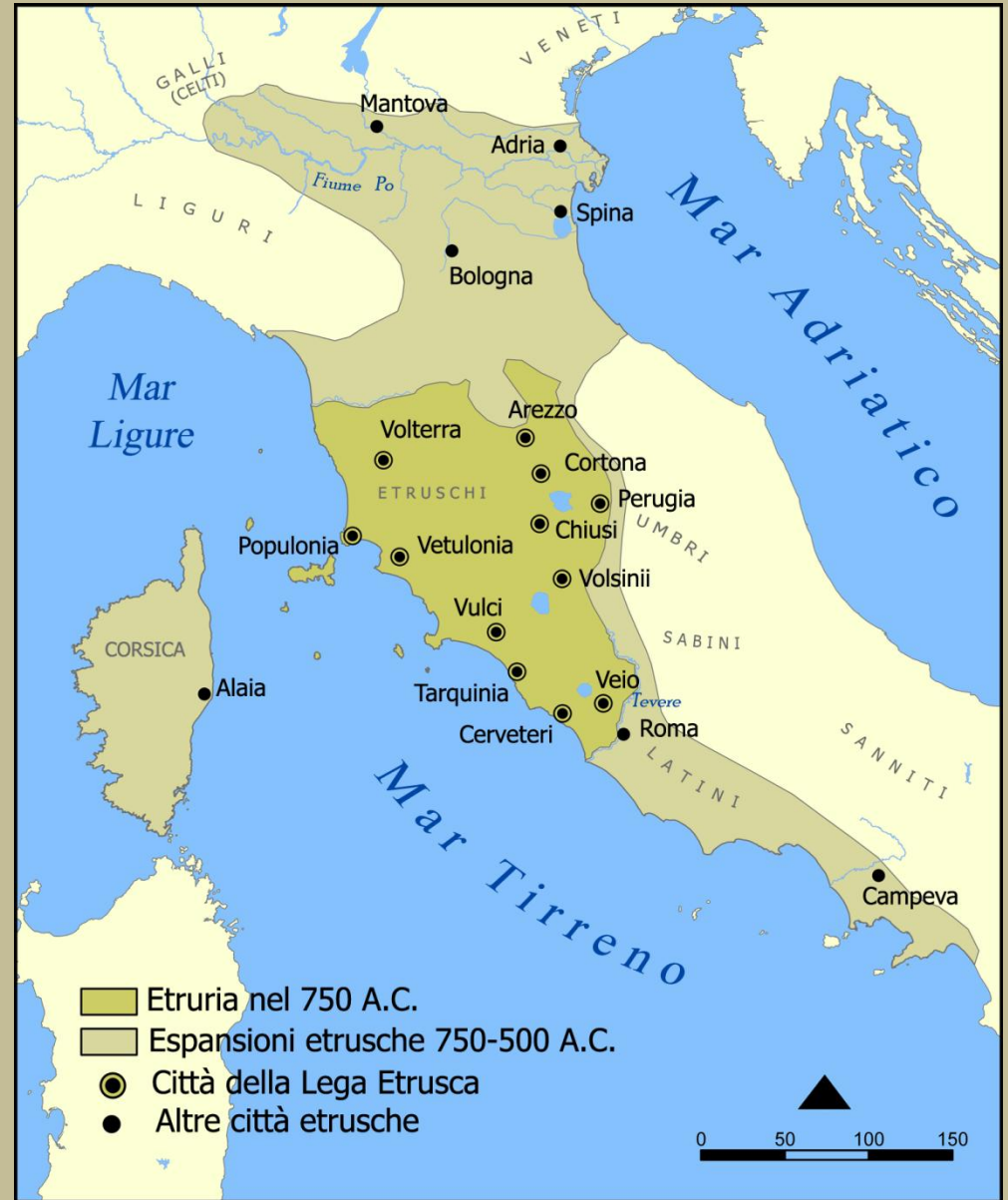
Bu sunum "İmparatorluk Öncesi Roma Arkeolojisi" dersi kapsamında kullanılmak üzere eğitim amaçlı hazırlanmıştır. Sunum içinde kullanılan resim, çizim, fotoğraf, harita gibi görseller muhtelif internet kaynaklarından ve kitaplardan temin edilmiştir. Bu imgelerin tamamının yayın hakları, fotoğrafları çeken kişilere aittir; eğitim amaçlı olarak kullanımını uluslararası kanunlarla serbesttir, ancak ticari ve benzeri kullanımları için fotoğraf sahiplerinden izin alınması gerekmektedir.

This presentation was prepared for educational purposes to be used during the lectures of the course "Roman Archaeology Before Principatus". The visual material like paintings, drawings, photographs and maps are acquired through various internet resources and different books. All the copyrights of the indicated visual material belong to the related artists, writers and researchers who had conducted these works of art, books and the visual designs. The use of these materials for education purposes are under the protection of international laws, but for commercial uses the necessary permissions should be taken from the copyright holders of the works.

ETRÜSKLER

- M.Ö. 9.yüzyılda, Etrüsklerin on iki şehri olarak tanımlanacak bölgelere çeşitli halkların gelip yerleştiği tespit edilmiştir. İtalya tarihinin bu süreci "Villanova Kültürü olarak" adlandırılmaktadır.
- M.Ö. 8. yüzyılda bu topluluklar, başta Populonia, Vetulonia ve Vulci olmak üzere, kendilerine yakın topluluklarla ticari ilişkiler kurmaya başladılar.
- Ticaretle birlikte, zengin bir kesimin oluşmaya başladığı, mezar hediyelerinden anlaşılmaktadır.

Etrüsklerin kökeni ve geliş yerleri üzerine , sadece arkeolojik değil, antik kaynaklarda da çeşitli öneriler bulunmaktadır. Antik kaynaklardaki önerilerde bir uyumsuzluk dikkati çekmektedir. Antik Dönemde Etrüskler üzerine üç farklı tez öne sürülmekteydi.

1. Herodotos (M.Ö. 5.yy), Etrüskler'in doğudan, hatta Lydia'dan, geldiklerini söyler.
2. Halikarnassoslu Diogenes (M.Ö.1.yy), Etrüsklerin yerli halk olduğunu söyler.
3. Titus Livius'un (M.Ö. 59 – M.S.17), bir metnine dayanarak Etrüsklerin kuzeyden geldiği de önerilmektedir.

Yunanca: Tyrrhenoi

Latince: Tusci, Etrusci

Etrüskçe: Rasenna

Cauldron with griffin and siren attachments, ca. 8th–7th century B.C. Bronze.

Golden disc fibula from the Regolini-Galassi tomb, 7th century BC (photo: Vatican Museum)

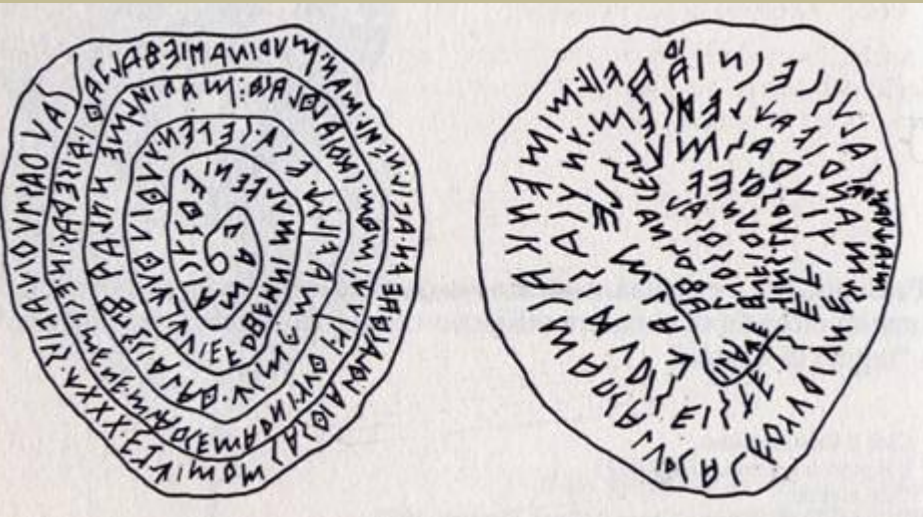

Gilded silver bowl, from the Regolini-Galassi tomb at Cerveteri, mid-7th century B.C.

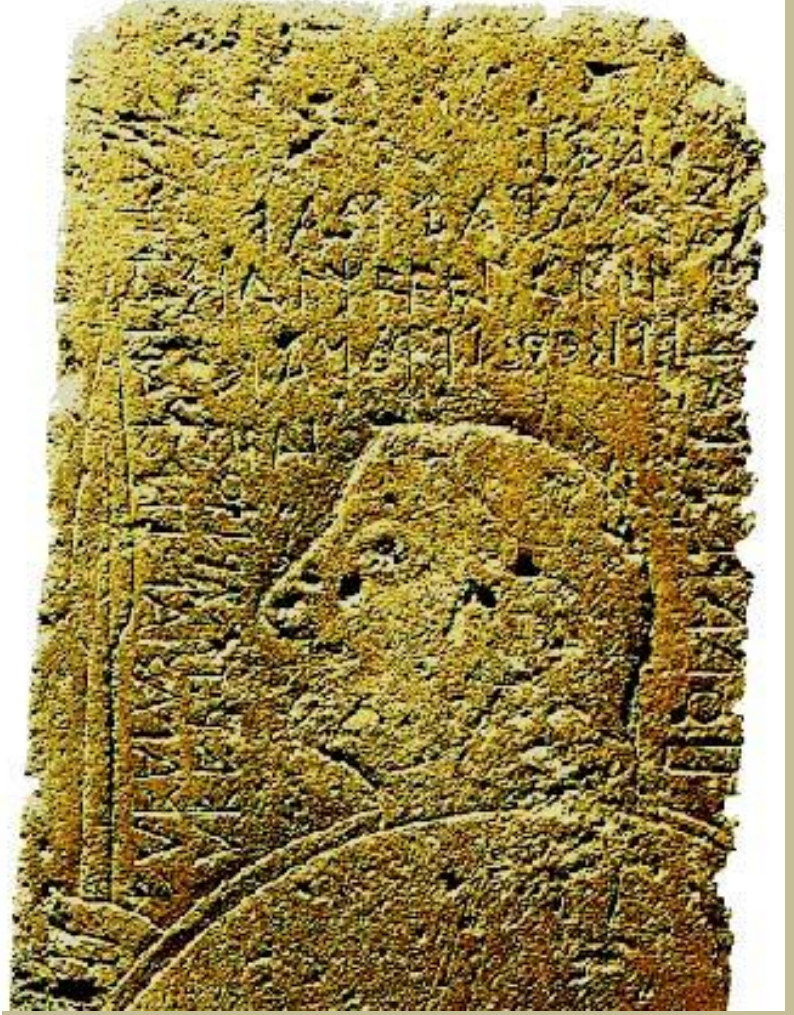
Etrüskler, bir birlik olarak, M.Ö. 8.yüzyıldan itibaren kendi dili ve uygulamaları ile karşımıza çıkmaktadır

Etrüskler hakkındaki en eski kaynak, Hesiodos'un Theogonia'sıdır (1016) (M.Ö: 7.yy). Burada, "Tirrenai'nin bütün seçkin halkları" diyerek İtalya'daki Grek olmayan halkları ima etmektedir.

Aynı dönemlerde, Etrüskçenin yazılı en eski örnekleriyle karşılaşılmaktadır. Yazıtlardaki dil, ne bir Hint-Avrupa dili ne de bir başka dille akraba gibidir. Fonetigi ve morfolojisi anlaşılrsa da bu dil henüz büyük ölçüde çözülmeyi beklemektedir.

M.Ö. 6.yüzyılın son onluklarına ait olan bu mezar steli Lemnos Adasında bulunmuştur. Yazıt üzerindeki dil, lokal eklentileri içeren, etrüksçenin arkaik bir örneği olarak kabul edilir. Ancak hala, bu steli neden orada bulubduğu kesin olarak bilinmemektedir: adada bir süre bu dilin konuşulduğu bir süreç mi vardı, yoksa bir grup Etrüsk bir süreliğine bu bölgede koloni mi kurdular...

12 Etrüsk Kenti

- 1.Veio
- 2.Caere (Cerveteri)
3. Tarquinia
4. Vulci
- 5.Vetulonia
6. Populonia
7. Volterra
8. Arezzo
9. Cortona
10. Perugia
11. Chiusi
12. Volsini

Etrüsk kentleri genelde yüksek yerlere kurulmuştur ve yüksek sur duvarları ile çevrelenmiştir.

Kentlerde birbirine paralel uzanan sokaklarıyla düzenli kent planıyla karşılaşılır. Kentlerde iyi işleyen bir su kanalı sistemi bulunmaktadır.

- Etrüsklerin bölgede en güçlü oldukları dönem, M.Ö. 620-500 yılları arasındır.
- Roma'nın ilk kralı Tarquinius Priscus'un da Etrüsk kökenli olduğu ve bu ailenin M.Ö.6.yüzyılın sonunda Roma'da sürülmelerinden sonra Etrüsklerin güneydeki topraklarını kaybetmeye başlarlar.
- M.Ö: 504 yılında büyük bir yenilgiye uğrarlar, öncesinde olan kelt saldırılarında da kuzey topraklarını kaybederler.
- M.Ö. 3. yüzyılda bütün Etruria Roma egemenliğine geçti.

